

Nr 1114

**av herrar Lindkvist och Hellström
om ökat lekmannainflytande i polisstyrelserna.**

I 1970 års utredning "Polis och samhälle" framhölls bl. a. hur väsentligt det var att tillsättandet av polisstyrelser skulle innebära ett betydligt ökat inflytande från lekmannahåll.

Vid jämförelse med den tidigare organisationen, polisenämnderna, synes det emellertid som om polisstyrelsernas befogenheter är alltför begränsade för att fylla sin avsedda uppgift. Enligt organisationen har polisstyrelsen två egentliga uppgifter. Dels skall den i vissa fall uppträda som myndighet, även om den funktionen utövas av polischefen eller av denne bemyndigad person, dels skall styrelsen fungera som lekmannanämnd och behandla ärenden enligt paragraf 49 i gällande instruktion för polisstyrelser.

Efterföljande paragrafer för polisstyrelsens verksamhet är synnerligen oklara när det gäller rollfördelningen mellan styrelsen och polischefens funktion. Likaså blir remissförfaret även oklart när styrelsen skall yttra sig som myndighet eller lekmannastyrelse. De hårdaste kritikerna menar att beslutsfunktionen för de lokala polisstyrelserna är så snäva att de närmast kan betraktas som obefintliga. Vid tjänstetillsättningar av betydelse har polisstyrelsen att behandla sådana ärenden genom att avge yttranden. Beslut i frågan ligger inte inom ramen av styrelsens beslutsrätt.

Även om många oklarheter föreligger för polisstyrelsernas verksamhet, är det dock uppenbart att polisstyrelserna inte fått den funktion som var syftet när riksdagen fattade beslut i frågan 1972. Lekmannainflytandet har stannat vid en begränsad yttranderätt, och någon beslutsfunktion som innebär ett definitivt inflytande på polisverksamheten finns inte.

Vidare saknas i nuvarande bestämmelser för polisstyrelserna regler för hur anknytning till primärkommunstyrelse lämpligen bör ske. Ledamöterna väljes enligt nuvarande bestämmelser av landstinget, men fungerar i polisstyrelsen i sin hemkommun. Något samband med den rent kommunala verksamheten finns rent instruktionsmässigt inte. Ekonomiskt ikläder sig icke kommunen något engagemang. Här finns möjligheter till en ändring genom att man särskilt i de större städerna låter kommunen utse ledamöter och suppleanter i polisstyrelsen.

Enligt vår mening bör mot bakgrund av vad som anförts nuvarande bestämmelser för polisstyrelserna omarbetas. Begreppet polismyndighet eller enhart polisstyrelse måste klart åtskiljas. Bestämmelsen kan lämpligen utformas så, att när polisstyrelsens namn användes i ärende, handläggningen

skall ha skett i polisstyrelsen eller av denna delegerats.

Paragraferna i gällande instruktion för polisstyrelserna bör ändras, så att dessa får en direkt beslutsfunktion inom väsentliga områden av polisverksamheten. Den synnerligen oklara rollfördelningen mellan polischefen och polisstyrelsen bör vidare ändras på så sätt att polischefen får skyldighet att framlägga fler ärenden inför polisstyrelsen än vad som nu krävs enligt instruktionen.

Då vi tillmäter den insyn i polisens verksamhet som skall utövas av polisstyrelserna största betydelse även som ett kontaktorgan mellan polisen och allmänheten, anser vi en översyn av arbets- och beslutsformerna för polisstyrelserna vara väl motiverad.

Med hänvisning till vad som i motionen anförts hemställer vi
att riksdagen hos regeringen begär en utredning om polisstyrelsens
funktion och organisation i syfte att förbättra de förtroende-
valdas inflytande och beslutsrätt över polisens verksamhet.

Stockholm den 27 januari 1975

OSKAR LINDKVIST (s)

MATS HELLSTRÖM (s)